Criteris de correcció Història

SÈRIE 1

Exercici 1

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0'75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com un quadre estadístic (0,25 punts), extret del llibre de Michael Alpert, *La reforma militar de Azaña: 1931-1933*, on es mostra el nombre de generals, caps i oficials de l'Exèrcit espanyol en dues dates diferents, 1931 i 1932 (0'50 punts).

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. [0'75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Segona República (1931-1936), en concret durant el seu primer bienni (1931-1933) (0'75 punts).

c) Compareu les xifres corresponents als dos anys que apareixen en la font i deduïu l'abast del canvi. [1 punt]

Cal que l'alumnat destaqui les importants reduccions, gairebé de dos terços, del nombre de generals, coronels i tinents coronel; la més acusada, d'alferes; i altres més moderades, de comandants, capitans i tinents.

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues güestions següents:

a) Expliqueu DUES de les reformes que es van dur a terme durant el primer bienni de la Segona República espanyola. [2'50 punts]

El redactat de l'alumnat ha de resultar de l'opció i explicació de dues, del conjunt de reformes portades a terme durant el primer bienni republicà: la reforma militar, la territorial –Estatut–, l'agrària, la laboral, la religiosa i l'educativa, i explicar per què s'adoptaren, en què consistiren i quins van ser llurs resultats. Es valorarà cada una de les dues reformes explicades amb 1,25 punts.

b) Expliqueu el denominat "bienni negre": els esdeveniments més destacats que s'hi van produir i les conseqüències que van tenir. [2,50 punts]

El redactat de l'alumnat hauria d'explicar les eleccions de novembre de 1933, la formació del Govern Lerroux, l'exclusió inicial de la CEDA, l'aturada de les reformes del primer bienni i el conflicte amb la Llei de Contractes de Conreu catalana; hauria igualment d'explicar les causes i el desenvolupament de la Revolució i dels Fets d'Octubre de 1934 (1,50 punts), així com llurs conseqüències al conjunt de l'Estat i a Catalunya, i l'obra de govern del Govern central durant el 1935. Finalment, hauria d'explicar la crisi del Partit Radical i les seves causes, i la convocatòria de noves eleccions legislatives per al febrer de 1936 (1 punt).

Criteris de correcció Història

Exercici 2

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. [0'75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) consistent en un document públic de caire juridicopolític (0,25 punts), un fragment del Decret de Col·lectivitzacions de la Generalitat de Catalunya del 24 d'octubre de 1936 (0,50 punts).

b) Diqueu quin és el context històric de la font. [0'75 punts]

Cal que l'alumnat situï la font durant la Guerra Civil (1936-1939), a Catalunya, als pocs mesos de l'inici d'aquella (0,75 punts).

c) Comenteu el text del preàmbul i l'article primer que conté la font. [1 punt]

Cal que l'alumnat comenti l'explicació que fa el preàmbul del Decret de l'esclat de la Guerra i de l'objectiu de la reorganització de la producció, així com, a l'article primer, la distinció que fa entre empreses col·lectivitzades i privades i qui les ha de regir (1 punt).

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues güestions següents:

a) Expliqueu l'esclat de la Guerra Civil a Catalunya, la violència revolucionària que s'hi va produir i què va ser el Comitè de Milícies Antifeixistes. Expliqueu també com va evolucionar la situació política, econòmica i social a Catalunya fins als Fets de Maig de 1937, sense explicar aquests Fets. [2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui el fracàs del cop a Catalunya després de les lluites als carrers de Barcelona i altres indrets: la dualitat de poders entre el Govern de la Generalitat i el Comitè de Milícies Antifeixistes, així com la progressiva recuperació del poder per la Generalitat amb el Govern Tarradellas (1,25 punts). Cal igualment que expliqui la repressió, i la situació econòmica, explicant la promulgació del Decret de Col·lectivitzacions i els seus efectes, així com la progressiva creació d'indústries de guerra (1,25 punts).

b) Expliqueu els Fets de Maig del 1937 i la posterior evolució política i militar de la Guerra Civil a Catalunya fins que es va completar la conquesta franquista de tot el territori català. [2,5 punts]

Cal que l'alumnat expliqui els orígens del Fets de Maig de 1937, com es desenvoluparen i quines consequències tingueren fent esment a la repressió i al posterior establiment del Govern central a Barcelona. Iqualment, cal que expliqui les tensions que es donaren entre aquest i el de la Generalitat de Catalunya, la qüestió dels abastiments i dels refugiats (1,25 punts); cal igualment que expliqui els bombardejos sobre Catalunya, la batalla de l'Ebre de juliol-novembre de 1938 i la posterior l'ofensiva franquista sobre el Principat amb el seu ràpid avenç cap a la frontera francesa i l'èxode a França que provocà (1,25 punts).

Criteris de correcció Història

Exercici 3

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent: Pregunta 1.

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. [0'75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts) consistent en un document públic de caràcter juridicopolític, el Decret de creació de la Mancomunitat de Catalunya del 9 de gener de 1914 (0,5 punts).

b) Digueu quin és el context històric de la font. [0'75 punts]

Cal que l'alumnat contextualitzi el text en el període de la Restauració, en la seva segona etapa, després de 1898 (0'75 punts).

c) Deduïu l'estructura i les competències que tenia la Mancomunitat a partir de la informació que conté la font. [1 punt]

L'alumnat ha de deduir de la font la unió de les quatre diputacions catalanes que el Decret institueix per tal de conformar la Mancomunitat, l'assumpció dels serveis i funcions d'aquelles, així com el traspàs de la construcció de carretes provincials. Quant al Govern, es creen una presidència, una assemblea deliberant i un consell permanent (1 punt).

Pregunta 2

a) Expliqueu la vida política i els conflictes socials a Catalunya entre el 1901 i el 1914. Esmenteu els dirigents més destacats del catalanisme i del republicanisme durant aquest període. [2,5 punts]

L'alumnat hauria d'explicar els orígens i la fundació de la Lliga Regionalista el 1901 i el seu programa; l'evolució del republicanisme, amb les faccions federals i catalanistes. Cal també que expliqui els fets de 1905, la Solidaritat Catalana i la gran victòria electoral de 1907, així com el republicanisme radical (1,25 punts). Cal igualment que expliqui què van ser la Solidaritat Obrera i la Setmana Tràgica del 1909, així com que faci esment als líders polítics més destacats de l'època, com Prat de la Riba i Lerroux, entre d'altres (1,25 punts).

b) Expliqueu la creació, l'obra de govern i la desaparició de la Mancomunitat de Catalunya. [2,50 punts].

L'alumnat hauria de fer esment a la formulació del projecte per part de Prat de la Riba, a l'intent d'aprovació d'una llei Mancomunitats per Canalejas, a l'aprovació d'un decret en el mateix sentit per Dato, i a la final aprovació de la Mancomunitat de Catalunya el 1914. Hauria d'explicar igualment l'actuació de la Mancomunitat en l'àmbit de les obres públiques, la formació de funcionaris i tècnics, i la tasca educativa i de promoció cultural que portà a terme (1,50 punts). Cal igualment que faci esment als dos presidents Prat de la Riba i Puig i Cadafalch, a la redacció el 1918 de les Bases per a l'Autonomia de Catalunya; i les causes de la seva depuració i supressió final durant la dictadura de Primo de Rivera el 1925 (1 punt).

Criteris de correcció Història

Exercici 4

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la manera següent:

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i diqueu de què tracta. [0.75 punts]

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una imatge, o fotografia, o reproducció (0,25 punts) de les dues cares d'una moneda d'una pesseta de 1947 (0,50 punts).

b) Digueu quin és el con3text històric de la font. [0,75 punts]

Cal que l'alumne situï la font l'any 1947, durant el període franquista (1939-1975). [0,75 punts]

c) Descriviu la inscripció FRANCISCO FRANCO CAUDILLO DE ESPAÑA POR LA G. [GRACIA] DE DIOS i l'escut que apareixen a la font. [1 punt]

Cal que l'alumnat comenti la frase, on s'expressa la idea del cabdillatge de Franco i que aquest emana de Déu (0,50 punts); així com l'escut, que conté una àliga, el jou i les fletxes, dues columnes i els escuts dels regnes interiors d'Espanya (0,50 punts).

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues güestions següents:

a) Expliqueu quin tipus de règim va ser el règim franquista, quins suports interiors i exteriors va tenir i quines lleis, institucions i partit va crear fins al 1947. [2,5 punts]

L'alumnat hauria d'explicar l'Estat franquista, en tant que dictadura –amb una extrema concentració de poders en mans de Franco, inclòs el poder de dictar lleis- de caràcter feixista o inspirada en els feixismes; el seu caire centralista i uniformitzador, així com els seus suports entre la burgesia, els propietaris agraris, l'Exèrcit, l'Església i també sectors de les classes mitjanes i populars catòliques, i que en el moment de la seva implantació i fins al 1945 rebé el suport de les dictadures feixistes nazi i italiana (1,50 punts); hauria de fer referència i enquadrar cronològicament institucions com el partit únic FET y de las JONS: l'Organització Sindical; les Corts no democràtiques; així com lleis repressives com la de Responsabilitats Polítiques, de 1939, o la de Repressió de la Maçoneria i el Comunisme, de 1940, junt amb altres com la del Fuero de los Españoles i la de Referèndum, ambdues de 1945, i la de Successió, de 1947 (1 punt).

b) Expliqueu l'oposició al règim durant tot el franquisme. [2,5 punts]

L'alumnat hauria de fer referència a les dificultats d'existència d'una oposició al règim durant la seva primera etapa a causa de l'extremada repressió existent. Igualment, al Maquis (a les circumstàncies en què sorgí, a la seva actuació i a les causes de la seva retirada) i a les lluites obreres d'Astúries i altres indrets dels anys 50 (1,25 punts). Seguidament, cal que

Pàgina 5 de 10 PAU 2020

Criteris de correcció Història

expliqui el creixement de l'oposició durant l'etapa dita del "desarrollismo"; l'estratègia d'infiltrar-se als Sindicats Verticals; les lluites obreres dels anys 60 i l'oposició catalanista. Finalment, cal que expliqui les lluites obreres, estudiantils i de barris durant els anys 1970-1975 de la crisi del règim així com a la qüestió del terrorisme, explicant què foren l'ETA i altres grups **(1,25 punts)**

Criteris de correcció Història

SÈRIE 3

Opció A

Exercici 1

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i diqueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0,25 punts) consistent en un fragment d'un document de caire polític d la Unió Catalanista on es planteja un model d'organització política per a Catalunya dins l'Estat espanyol, les denominades Bases de Manresa (0'50 punts).

b) Digueu quin és el context històric de les dades que proporciona la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat situi les Bases de Manresa de 1892 en el context de la primera etapa de la Restauració (1875-1898) i del naixent catalanisme polític. (0,75 punts)

c) Expliqueu l'organització política per a Catalunya que conté la font. (1 punt)

Cal que l'alumnat comenti que a les Bases es distingeix entre les competències del "Poder Central" i del "Poder Regional", sent les primeres les relacions internacionals, les econòmiques, les militars i les de resolución dels conflictes interegionals, i les segones un parlament propi, les Corts Catalanes, els antecedents de les quals són les antigues medievals, formades no per sufragi censatari o universal sinó corporatiu, i tenint Catalunya una única llengua oficial, la catalana. (1 punt)

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues questions seguents:

a) Expliqueu els fets fonamentals del catalanisme durant la Restauració fins a les Bases de Manresa (1892) sense explicar aquestes últimes. (2'50 punts).

L'alumnat hauria de referir-se al catalanisme tant en el seu vessant més elitista com en el de caire més popular; hauria de diferenciar entre el catalanisme d'arrel federalista i els seus protagonistes més destacats, entre els que destaca Valentí Almirall, del d'arrels catòliques articulat entorn de la tradició vigatana amb la figura central del bisbe Torras i Bages; hauria d'incloure i emmarcar cronològicament fets com la fundació del Centre Català i l'impuls dels dos congressos catalanistes per part de Valentí Almirall (1'25 punts); hauria igualment de fer esment als projecte conservador de la Lliga de Catalunya, així com a la redacció i presentació del Memorial de Greuges, el Missatge a la Reina Regent i a la campanya per la defensa del Dret Civil català. També, a la campanya proteccionista duta a cap sota l'aixopluc del Centre Català. Igualment, a la fundació de la Unió Catalanista i aprovació de les Bases de Manresa, sense explicar-les. (1'25 punts).

Criteris de correcció Història

b) Expliqueu els fets fonamentals del catalanisme des de les Bases de Manresa (1892) fins al 1901. (2'50 punts)

El redactat de l'alumnat hauria d'incloure l'explicació de què foren les Bases de Manresa, l'expansió del catalanisme per comarques, la crida a la fi de la guerra de Cuba per part de la Unió Catalanista, l'impacte del Desastre de 1898 i l'esperó que significà per al moviment catalanista; l'experiència polaviejista i el Tancament de Caixes, amb la incorporació de destacats sectors econòmics i industrials a través Unió Regionalista i al seu projecte (1'25 punts); hauria igualment de fer referència al trencament de la Unió Catalanista, a l'aparició del Centre Nacional Català, a la formació de la Lliga Regionalista i a la candidatura dels quatre presidents i la seva victòria (1'25 punts)

Exercici 2.

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una fotografia (0'25 punts) on es mostra una imatge d'un carrer de Madrid el 1936 amb una gran pancarta on es pot llegir la consigna «¡NO PASARÁN!»; «El Fascismo quiere conquistar Madrid», i «Madrid será la tumba del Fascismo».(0'75 punts).

b) Digueu quin és el context històric de la font. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat contextualitzi la font durant la Guerra Civil (1936-1939), el mes de novembre de 1936. (0'75 punts).

c) Comenteu els textos de la pancarta: «¡NO PASARÁN!»; «El Fascismo quiere conquistar Madrid», i «Madrid será la tumba del Fascismo». (0,75 punts)

Cal que l'alumnat comenti les frases en el sentit de ser consignes que busquen mobilitzar la població de Madrid envers la resistència enfront dels atacs franquistes (¡NO PASARÁN!), d'un enemic que califica com "El Fascismo", així com tambè que la resistència portarà a la victòria (la tumba del Fascismo) (1 punt)

Criteris de correcció Història

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues güestions següents:

a) Expliqueu l'evolució política de l'Espanya republicana durant la Guerra Civil. (2'50 punts)

L'alumnat ha d'explicar la situació revolucionària que es desfermà a partir de l'esclat de la guerra, incloent la repressió, les col.lectivitzacions, el govern presidit per Largo Caballero i la importància creixent del Partido Comunista de España (1,25 punts); igualment, ha de fer referencia als governs de Negrín des de maig de 1937, a la reorganització i enfortiment de l'Estat republicà; a l'Exèrcit Popular; a l'estratègia de Negrín; a la desfeta de la zona republicana des de finals de 1938, al cop del coronel Casado i al final de la contesa. (1,25 punts).

b) Expliqueu la Guerra Civil des del punt de vista militar, destacant les diferents fases i explicant DOS dels fets bèlics més importants. (2'50 punts)

L'alumnat hauria d'explicar les fases de la Guerra: avenç dels rebels des del sud i des del nord, en la denominada guerra de les columnes (juliol-octubre de 1936); els intents dels rebels de prendre Madrid i batalles subsegüents –Jarama, Guadalajara, Brunete– (novembre de 1936-març de 1937); la conquesta franquista del Nord (març-octubre de 1937); la batalla de Terol i posterior avenç cap a la Mediterrània (desembre de 1937-juny de 1938); la batalla de l'Ebre (juliol-novembre de 1938); l'ocupació de Catalunya (desembre de 1938-febrer de 1939); i l'ocupació de les zones central i sud-est (febrer-març de 1939) (1'50 punts) i explicant dos fets d'armes. (1 punt).

Criteris de correcció

Història

Opció B

Exercici 1

L'exercici es valorarà globalment amb 5 punts, distribuïts de la següent manera:

Pregunta 1

a) Identifiqueu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'75)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una taula (0,25 punts) extreta del llibre de Manel RISQUES (dir.) *Història de la Catalunya Contemporània* on es reflexen els resultats de les eleccions legislatives del 16 de febrer de 1936 especificant les cinc circumscripcions catalanes de les dues grans candidatures (Front d'Esquerres i Front Català d'Ordre), amb expressió del tant per cent de vots i de diputats obtinguts per cada una d'elles (0'75 punts).

- b) Digueu quin és el context històric de la font. (0'75 punts)
 - Cal que l'alumnat situï les eleccions del 16 de febrer de 1936 durant la Segona República (1931-1936).
- c) Comenteu les dades que conté la font fent esment a la relació entre percentatges de vots i escons obtinguts. [1 punt]

Cal que l'alumnat destaqui en la seva resposta l'ampli marge d'avantatge en el nombre de vots obtinguts pel Front d'Esquerres a les dues circumscripcions de Barcelona, i , per contra, la distància menys gran a Lleida; cal que comenti igualment la diferència de nombre de diputats obtinguts, que no es correspon amb la proporcionalitat dels vots.

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues questions seguents:

 a) Expliqueu l'adveniment de la República a Catalunya, la Generalitat provisional, la seva actuació i el debat, aprovació i característiques de l'Estatut de 1932. (2'50 punts)

L'alumnat hauria d'explicar les eleccions d'abril de 1931 a Catalunya, el paper del presdiente Macià, l'establiment de la Generalitat provisional i l'elaboració i aprovació de l'Estatut de Núria (1'25 punts); igualment hauria de caracteritzar i explicar l'Estatut de 1932, fent referència a la definició de Catalunya en tant que regió autònoma, amb dues llengües oficials, la creació del Parlament, del Tribunal de Cassació, les competències de la Generalitat sobre ordre públic i seguretat interior i la possibilitat de crear centres d'ensenyament propis, entre d'altres (1'25 punts).

b) Expliqueu les causes i desenvolupament dels Fets d'Octubre de 1934 i l'evolució de l'autonomia de Catalunya des d'aleshores fins al juliol de 1936.

L'alumnat hauria d'explicar les causes, desenvolupament i conseqüències per a l'autonomia de Catalunya dels Fets d'Octubre de 1934 fent esment a victòria de les dretes en les eleccions espanyoles de novembre de 1933, al conflicte amb la Llei de Contractes de Conreu i a l'accès de ministres de la CEDA al govern central. (1'25 punts). Hauria d'explicar el desenvolupament dels Fets d'Octubre, la proclamació del president Companys, el sufocament dels Fets per l'exèrcit i la suspensió de l'Estatut, el processament i empresonament del govern i el posterior restabliment de l'Estatut i del govern arran de la victòria del Frente Popular i del Front d'Esquerres a les eleccions de febrer de 1936 (1'25 punts)

Criteris de correcció Història

Exercici 2

Pregunta 1

a) Descriviu el tipus de font i digueu de què tracta. (0'75 punts)

Cal que l'alumnat identifiqui la font com una de tipus primari (contemporània dels fets) (0'25 punts) consistent en un fragment d'un document públic de caire jurícopolític o legislatiu, la Llei per a la Reforma Política que regula la celebració d'eleccions democràtiques. (0'75 punts)

b) Digueu quin és el context històric de la font. (0'75 punts)

L'alumnat ha d'inserir el contingut de la font en el període de Transició a la Democràcia (1975-1986). (0'75 punts)

c) Expliqueu tres de les disposicions que inclou la font. (1 punt)

L'alumnat haurà d'explicar tres de les següents disposicions: la definició del règim com democràtic i l'apel·lació a la sobirania popular; la inviolabilitat dels drets i l'obligació de l'Estat de respectar-los; l'assignació a les Corts de la potestat legislativa; la de sanció i promulgació de les lleis del rei; la convocatòria d'eleccions parlamentàries, a dues cambres i per sufragi universal, directe i secret, si bé que a la Cambra Alta o Senat hi ha senadors de designació reial i per tant no escollits per sufragi universal: i el fet que la llei té rang de Llei Fonamental, amb el que això suposa dins del Règim franquista. Cada una de les tres disposicions explicada per l'alumnat serà puntuada amb un terç de punt.

Pregunta 2

Contesteu UNA de les dues opcions següents:

a) Expliqueu l'evolució política d'Espanya entre la mort de Franco i la celebració de les primeres eleccions democràtiques, sense explicar-ne els resultATS. (2'50 punts)

El redactat de l'alumnat haurà de fer referència a la mort de Franco i a l'inici del regnat del rei Joan Carles I; al primer govern de la monarquia, encapçalat per Arias Navarro, i la seva acció de govern i limitacions; al segon govern de la monarquia, d'Adolfo Suárez, a la formulació del projecte reformista i a les mesures reformistes que va adoptant (decret llei d'amnistia, dret de vaga, nova llei electoral) que culminaran en la llei de Reforma Política (1'25 punts), als problemes generats pels sectors intransigents del Règim; als generats per la crisi econòmica i el terrorisme; i, fonamentalment, al paper de l'oposició democràtica, als seus principals partits i líders, a les plataformes que creà i a la pressió fonamental que exercí per aconseguir una autèntica democratització, el primer pas de la qual foren les eleccions del 15 de juny de 1977. (1'25 punts)

b) Expliqueu l'evolució política d'Espanya des de la celebració de les primeres eleccions democràtiques fins al triomf electoral del PSOE. (2'50 punts)

El redactat de l'alumnat hauria de fer referència a les eleccions del 15 de juny de 1977 i als seus resultats; al procés d'elaboració i aprovació de la Constitució de 1978; als seus continguts bàsics (1'25 punts), a l'acció de govern del President Suárez, als Pactes de La Moncloa, i a les reformes legislatives; al problema del terrorisme; a la segona victòria electoral de Suárez i la UCD de 1979 i als problemes interns de la UCD que portaran al propi Suárez a la dimissió el 1981, a l'intent de cop d'Estat del 23 de febrer del mateix any i a la presidència i acció de govern de Calvo-Sotelo, així com a l'ulterior convocatòria d'eleccions el 1982 (1'25 punts